

Miljø og energi

1. Energiforbruget

Danmark selvforsynende med energi

Siden 1997 har Danmark været selvforsynende med energi takket være den øgede indvinding af råolie og naturgas fra Nordsøen. Egenproduktionen af olie i 2001 var lavere i forhold til 2000 pga. en eksplosion på Gorm Feltet, som lammede en del af olieproduktionen i en kortere periode. Dette medførte også en lavere eksport af olie i 2001, men i 2002 steg eksporten igen. Danmark eksporterede 31 pct. af egenproduktionen af olie i 2002.

Mere vedvarende energi

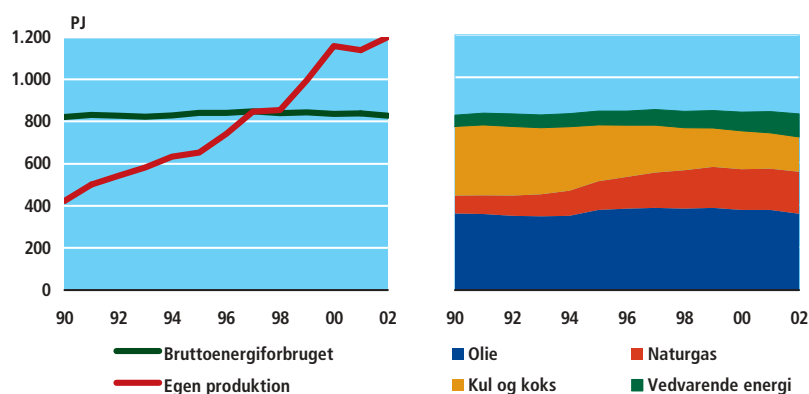
Forbruget af olie faldt 5 pct. fra 2001 til 2002, og forbruget af naturgas forblev uændret fra 2001 til 2002. Forbruget af vedvarende energi steg med 9 pct. Dette spiller en særlig rolle i miljø sammenhænge, idet stigende anvendelse af vedvarende energi kan medføre reducerede kuldioxidudledninger, når disse erstatter anvendelsen af fossile brændsler som kul og olie. Vedvarende energi er dels kuldioxidfrie energiformer som fx vindkraft og solvarme, dels kuldioxidneutrale brændsler som fx halm og træ, der under væksten optager kuldioxid fra atmosfæren og dernæst afgiver kuldioxiden igen ved afbrændingen.

Energiforbruget konstant de seneste år

Bruttoenergiforbruget er forbruget af olie, naturgas, kul og vedvarende energi m.v. Ved opgørelsen af bruttoenergiforbruget korrigeres der for import og eksport af elektricitet. Det samlede bruttoenergiforbrug har de senere år ligget konstant, mens brændsels sammensætningen har ændret sig markant, idet der har været et stigende forbrug af naturgas og vedvarende energi på bekostning af kul.

Figur 1

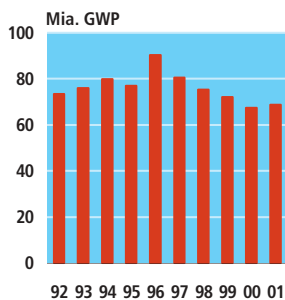
Bruttoenergiforbruget 1990-2002



Miljø og energi

2. Luftforureningen

Figur 2
Udslip af drivhusgasser
1992-2001



Drivhusgasser

Luften og miljøet udsættes for en væsentlig menneskeskabt påvirkning gennem afbrændingen af fossile brændsler, der medfører udledning af en række drivhusgasser, såsom kuldioxid (CO_2), lattergas (N_2O), metan (CH_4) samt CFC-gasser. Af disse stoffer er kuldioxid langt det vigtigste. Drivhusgasser er ikke direkte sundhedsskadelige for mennesker, men i øgede mængder antages de at bidrage til en stigende global gennemsnitstemperatur, som i sidste ende kan ændre det globale klima.

Udslippet af drivhusgasser højest i 1996

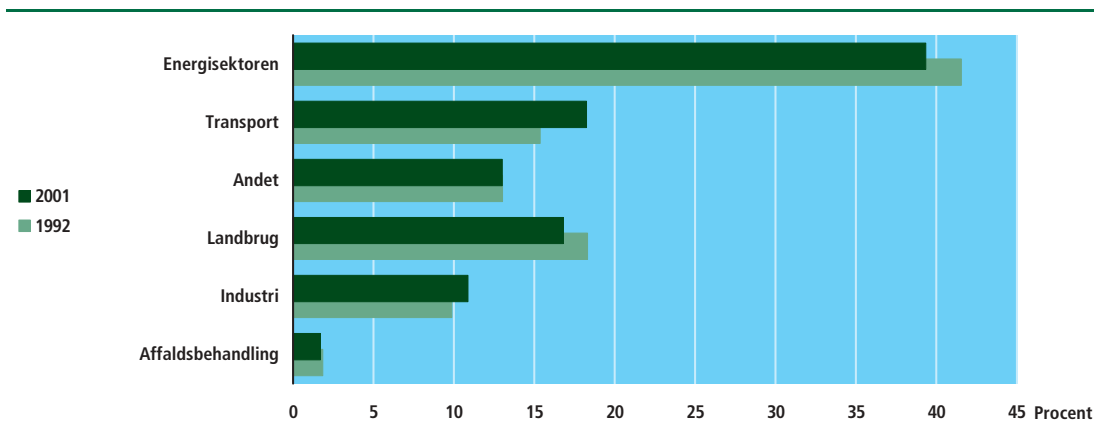
Danmarks udslip af kuldioxid varierer over årene, hvilket for en stor del skyldes nettoeksporten af elektricitet. De år, hvor Danmark har en stor eksport af elektricitet, stiger kuldioxidudslippet på grund af den større produktion på kraftværkerne. Reduktioner af kuldioxidudslippene fra energiproduktionen er dog også opnået ved at udskifte fossilt brændsel, som fx kul, med naturgas og vedvarende energi samt ved en forøget energieffektivitet. De forskellige drivhusgasser påvirker atmosfæren i forskellig grad. Derfor omregnes de til fællesenheden Global Opvarmnings Potentiale (GWP). GWP udtrykker den vægtede effekt af de forskellige drivhusgasser, omregnet til den mængde kuldioxid, der ville give samme klimapåvirkning – 1 kg. kuldioxid svarer til 1 enhed GWP.

Energisektoren står for hovedparten af udslippet – men andelen er faldet

I 2001 stod energisektoren for 39 pct. af det samlede udslip af drivhusgasser målt ved GWP i 2001, men andelen er faldet siden 1992, hvor sektorens bidrag udgjorde 42 pct. Transportsektoren har også stor betydning for kuldioxidudslippet og stod for 18 pct. af udslippet i 2001. For metans (CH_4) vedkommende stammer hovedparten af udslippet fra landbruget og naturen (bl.a. udledning fra drøvtyggende dyr og moser). Lattergasudslippet (N_2O) stammer hovedsageligt fra landbrugets anvendelse af kvælstofgødning. Landbruget bidrog med 17 pct. af udslippet af drivhusgasser i 2001 målt i GWP.

Figur 3

Udledning af drivhusgasser (GWP) fordelt på sektorer

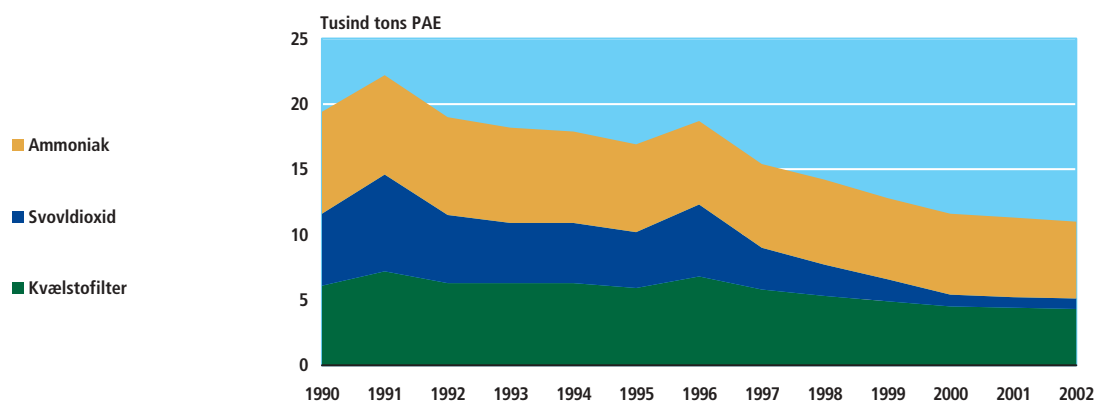


Forsuringen

Miljøet udsættes ligeledes for en væsentlig påvirkning gennem luftens øgede surhedsgrad. Forsurende stoffer består bl.a. af svovldioxid (SO₂), ammoniak (NH₃) og kvælstofilter (NO_x). Forsuring opstår, når udledningen af kvælstof og svovl i form af ammoniak, kvælstofilter og svovldioxid falder ned med nedbøren. Kvælstof og svovl indgår i sure kemiske forbindelser, som bl.a. nedbryder bygninger og skader planter og vandmiljøet. Forsuring opgøres i Potential Acidification Equivalents (PAE), som er en fælles forsuringseenhed for alle forsurende gasser, der benyttes, når stoffernes vægtede effekt på miljøet skal sammenlignes.

Figur 4

Forsuring fra danske aktiviteter 1990-2002



Kilde: Danmarks Miljøundersøgelser

De forsurende stoffer kommer primært fra landbrugsproduktionen, energikonverteringen i energisektoren og transportsektoren. I 1990 var landbrugsproduktionen den største bidragsyder til udslippet med 40 pct. af det samlede udslip fra Danmark. Energisektoren bidrog dernæst med 32 pct. og transportsektoren med 15 pct. I 2002 bidrog landbrugsproduktionen med 52 pct. af udslippet. Den næstvigtigste bidragsyder var transportsektoren med 18 pct. og derefter fulgte energisektoren med 13 pct.

Transportsektorens miljøbelastning

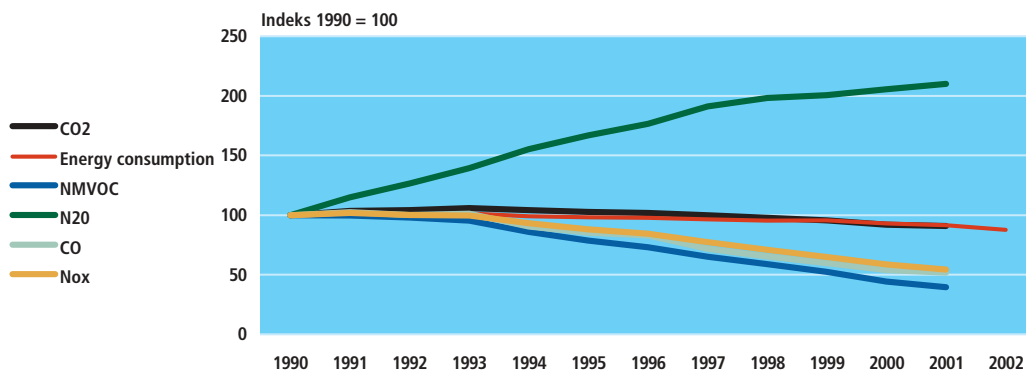
Transport binder et samfund sammen, men belaster også miljøet. Transport kræver anlæg af veje, jernbaner, havne og lufthavne, hvilket kan føre til en negativ påvirkning af rekreative naturområder. I byområderne kan transporten belaste beboerne med støj, partikler, lattergas, kvælstofoxider, kulilte, svovldioxid, flygtige kulbrinter (NMVOC) mv. Transportsektoren defineres her som om den samlede vejtransport, jernbanetransport, luft- og søtransport i Danmark.

Transportsektoren er blevet mindre miljøbelastende

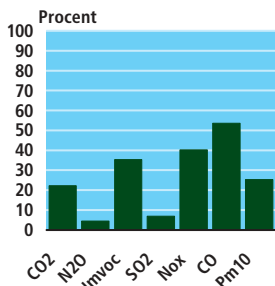
En måde at opgøre transportsektorens miljøbelastning er at se på, hvordan udledningerne af de vigtigste stoffer fra transportsektoren og transportsektorens energiforbrug udvikler sig i forhold til samfundsaktiviteten udtrykt ved Bruttonationalproduktet (BNP). Det hedder, at der eksisterer en "national afkobling" af de negative miljømæssige udslip fra transportsektoren i forhold til samfundsaktiviteten, hvis udledningerne er faldende.

Miljø og energi

Figur 5 Afkoblingsindikatorer for transportsektoren 1990-2001(2)



Figur 6 Transportsektorens andel af samtlige nationale udledninger, 2001



Kilde: Danmarks Miljøundersøgelser

I perioden 1990 til 2001 er der sket en betydelig afkobling af væsentlige miljøudledninger fra transportsektoren. For flygtige kulbrinter har der været tale om den største afkobling, da udledningen i 2001 kun var 40 pct. af 1990-niveauet. For udslippet af kuldioxid er der sket en jævn afkobling siden 1997. For lattergas har der derimod været tale om en kraftigere stigning i udslippet fra transportsektoren end stigningen i den økonomiske vækst (BNP).

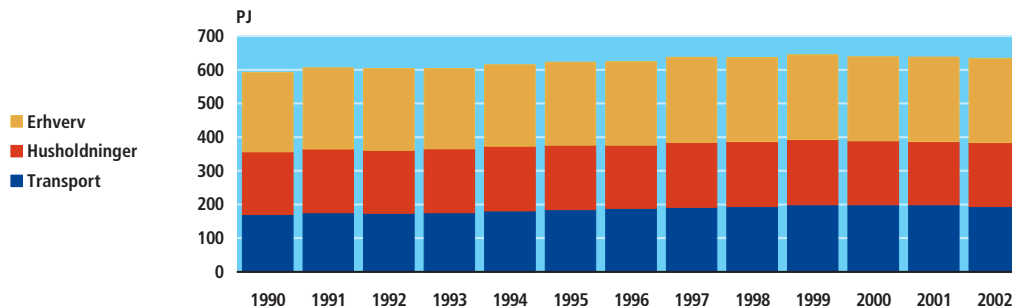
Transportsektoren har størst andel i udledningen af kulilte

Transportsektorens andel af de samlede nationale udledninger i 2001 er størst for kulilte med 54 pct. og mindst for lattergas med 4 pct. Det er vejtransporten, der bidrager til den væsentligste del af udledningerne af kulilte. Andelen siger ikke noget om den absolutte udledning i tons eller skadevirkningerne på miljøet.

Transportsektoren har en stigende andel i energiforbruget

Sammenlignes transportens energiforbrug udtrykt i energienheder med energiforbruget i husholdninger og erhverv i perioden 1990 til 2002 ses det, at transportens andel af det samlede energiforbrug er steget svagt, mens erhvervenes andel har været konstant, og husholdningernes andel har været svagt faldende. Transportens andel er steget fra 29 pct. af det totale energiforbrug i 1990 til 31 pct. i 2002.

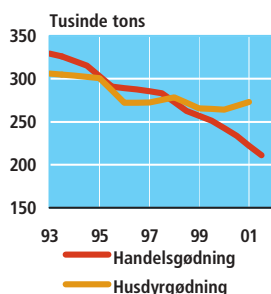
Figur 7 Endeligt energiforbrug fordelt efter sektor 1990-2002



Kilde: Energistyrelsen

3. Landbruget

Figur 8
Forsyning med kvælstof i
husdyr- og handelsgødning
1993-2002



Faldende anvendelse af handelsgødning i landbruget

Landbrugssektorens produktion af animalske og vegetabiliske produkter indbefatter anvendelsen af husdyr- og handelsgødning. Derved tilføres jorden store mængder kvælstof og fosfor. En del kvælstof og fosfor optages ikke i planterne og udvaskes derfor af jorden, hvilket fører til en udledning af disse stoffer til havet via vandløbene, hvilket bl.a. har medført en uønsket vækst af alger. Anvendelsen af især handelsgødning har været dalende gennem de sidste ti år.

Vandmiljøplan II og III

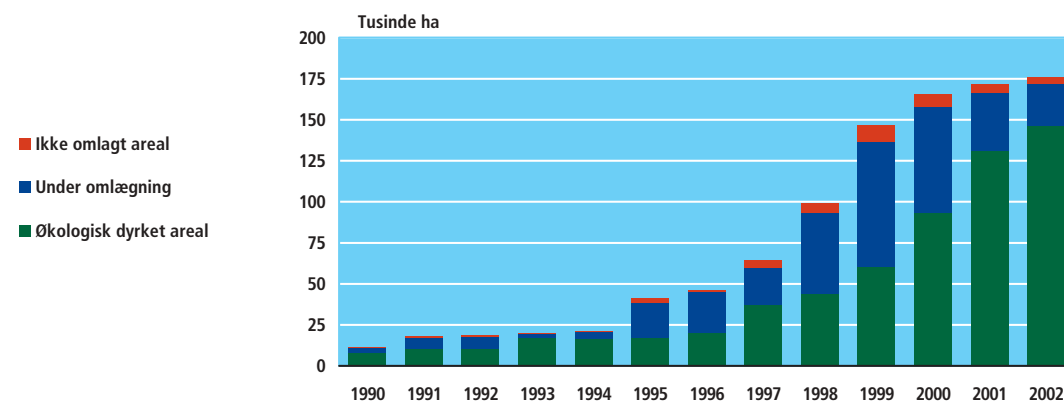
Sigtet med Vandmiljøplan II er at mindske landbrugets udledning af kvælstof. For at mindske udvaskningen af kvælstof ønsker man bl.a. at øge arealerne med vådområder, økologiske jordbrug og efterafgrøder samt at skærpe harmonikravene, dvs. sikre en større balance mellem den producerede mængde husdyrgødning og det tilhørende gødningsegnet areal på det enkelte landbrug. Begrænsning af fosforudledningen er også et vigtigt tema i Vandmiljøplan III.

Økologisk landbrug i fremgang

Den del af landbrugsarealet, der drives økologisk, er vokset kraftigt i de senere år. Fx blev arealet fordoblet fra 1994 til 1995 og igen fra 1997 til 1999. Det økologisk dyrkede areal steg med 40 pct. fra 2000 til 2001 og med 12 pct. fra 2001 til 2002 og det dækker nu 147.000 ha. Dertil kommer 25.000 ha dyrket areal, der er under omlægning til økologisk produktion. Det økologisk dyrkede areal udgjorde 6 pct. af det samlede landbrugsareal i 2002.

Figur 9

Samlet areal på de økologiske brug 1990-2002



Anm. Areal er inkl. skov Kilde: Plantedirektoratet

Bekæmpelse af ukrudt, svampe og insekter er skadeligt for miljøet

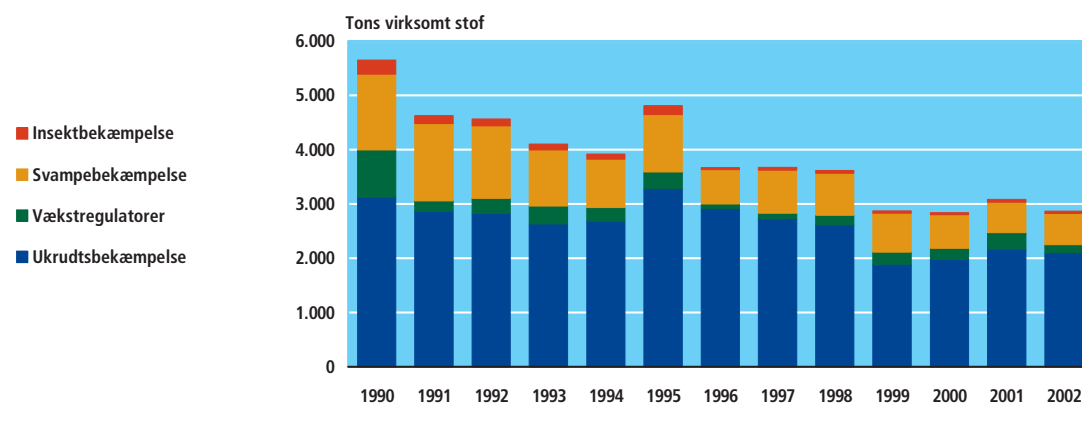
Pesticider er kemiske produkter, der fortrinsvis anvendes i landbruget til bekæmpelse af ukrudt, svampe og insekter. En effektiv bekæmpelse med pesticider af skadedyr og ukrudt i markerne har haft en indirekte effekt på antallet af dyr, som lever af fx bladlus og andre insekter. Der kan være tale om en dødelig effekt, eller at dyrenes reproduktionsevne er blevet nedsat. Det er en skadelig miljøpåvirkning, der betyder, at den biologiske mangfoldighed på jorden mindskes. Pesticider opde-

Miljø og energi

les i midler, som dels beskytter afgrøderne mod ukrudt (herbicider) dels mod svampesygdomme (fungicider) og dels mod insekter (insekticider). Desuden findes der midler, som virker stråforkortende (vækstregulatorer).

Figur 10

Udviklingen i salget af pesticider til landbruget 1990-2002



Kilde: Miljøstyrelsen

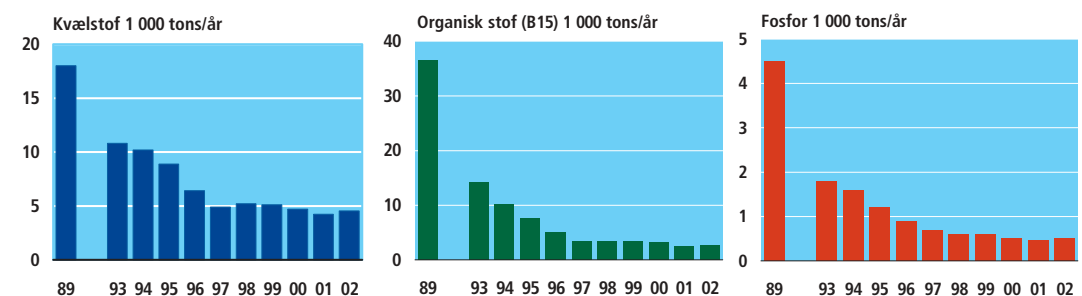
4. Spildevand

Udledning af kvælstof, organisk stof og fosfor

Hovedparten af Danmarks bebyggelser er kloakerede, og det meste spildevand ledes gennem kommunale rensningsanlæg, før det udledes i søer, vandløb eller i havet. Udledningen af kvælstof, organisk stof og fosfor fra rensningsanlæggene blev forøget fra 2001 til 2002. Det skal bemærkes, at når nedbørsmængden stiger, øges vandmængden i rensningsanlæggene. Dette betyder, at kvælstof og organisk stof fjernes mindre effektivt, mens det ikke har betydning for fjernelsen af fosfor. Omtrent 90 pct. af de danske beboelsesejendomme er tilsluttet et kommunalt kloaknet. I kloaknettet blandes spildevandet fra husholdninger med industriens spildevand og med afløb for regnvand. Nogle få virksomheder har egne udløb, fordi virksomhederne er placeret langt fra kommunale rensningsanlæg.

Figur 11

Udledning fra rensningsanlæg 1993-2002



Kilde: Miljøstyrelsen

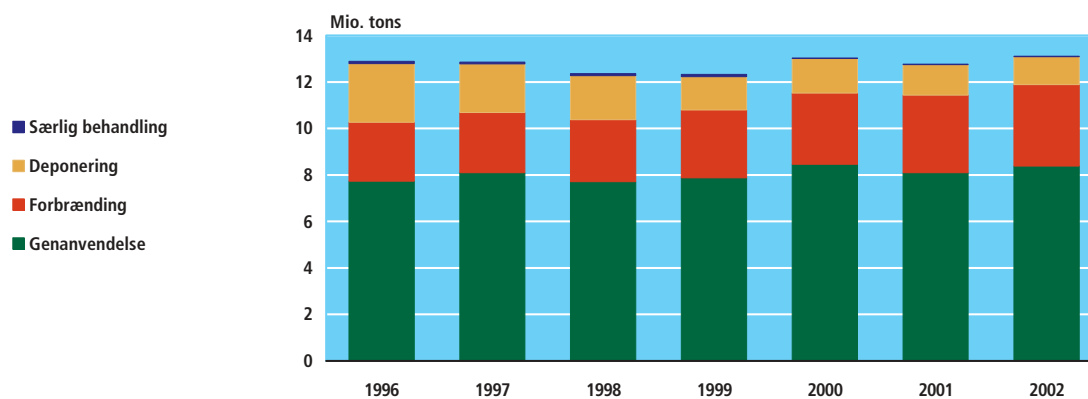
5. Affald

Husholdningernes affaldsmængder næsten uændret

Danskerne producerede i alt 3,1 mio. tons husholdningsaffald i 2002. Det svarer til 580 kg pr. indbygger. Den samlede affaldsmængde var på 13,1 mio. tons. Det er en stigning på 3 pct. i forhold til 2001. Dette dækker over større ændringer i de enkelte sektorer. Industrien producerede 12 pct. mindre affald i 2002 end i 2001 og rensesanlæggene producerede 10 pct. mindre spildevandsslam. Kraftværkerne producerede 1 pct. mere affald i 2002 end i 2001, og handel og kontor m.v. producerede en lidt større affaldsmængde, idet mængden steg 4 pct. Bygge- og anlægssektoren genererede en forøget mængde affald til genanvendelse på i alt 19 pct. Størstedelen af denne stigning skyldes en øget mængde jord og sten på ca. 636.000 tons fra syv nye jordrensningsanlæg.

Figur 12

Totale affaldsmængder 1996-2002



Kilde: Miljøstyrelsen

Den mest anvendte behandling af affald er genanvendelse

I 2002 blev 64 pct. af den samlede mængde genanvendt. Mængden af forbrændt affald udgjorde 26 pct. og der blev deponeret 9 pct. affald på lossepladser og lign. Mindre end 1 pct. af affaldet blev gjort til genstand for en særlig behandling. Da man indførte et stop for deponering af forbrændingseget affald, gav man kraftværkerne en dispensationsmulighed for at benytte en midlertidig "oplagring" af dette affald, indtil der er ledig kapacitet på forbrændingsanlæggene. Denne oplagring udgjorde 163.000 tons eller 1 pct. af den samlede affaldsmængde.

Mest affald fra bygge- og anlægssektoren

Bygge- og anlægssektoren producerede mest affald, nemlig 31 pct. af det samlede affald i 2002. Husholdningssektoren fulgte efter med 24 pct. Derefter fulgte industrien med 18 pct. og handel og kontor m.v. med 10 pct. Rensningsanlæggene producerede 8 pct. og kraftværkerne producerede 9 pct. af den samlede affaldsmængde.

Miljø og energi

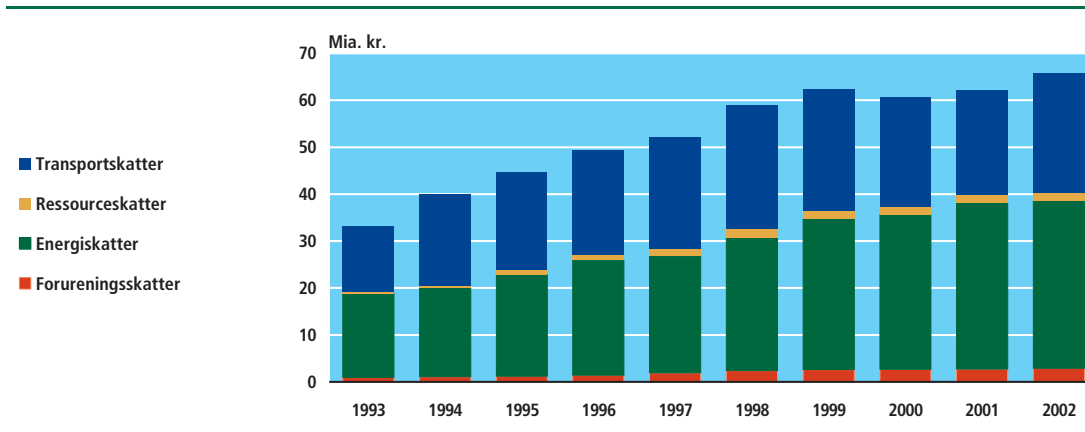
6. Reaktionen fra den offentlige sektor

Miljøskatter

I den danske miljøpolitik anvendes miljøskatter i et stigende omfang. Miljøskatter inddeles i forureningskatter, energiskatter, ressourceskatter og transportskatter. I 2002 var de samlede indtægter fra miljøskatter 65,7 mia. kr., hvilket svarer til 10 pct. af Danmarks samlede skatter og afgifter. Energiskatterne vejer tungest. I 2002 udgjorde statens indtægter fra energiskatter 35,8 mia. kr., hvilket svarer til 55 pct. af de samlede indtægter fra miljøskatterne. Transportskatterne udgjorde samme år 25,3 mia. kr. eller 39 pct. af miljøskatterne. Forureningskatterne udgjorde 4 pct. og ressourceskatterne 3 pct.

Figur 13

Miljøskatter 1993-2002



Energiskatterne omfatter skatter og afgifter på kuldioxid, svovldioxid, elektricitet, naturgas, benzin og visse andre olie- og kulprodukter. Transportskatterne omfatter skatter og afgifter på dæk, ansvarsforsikringer og salg af nummerplader for motor-kørertøjer, samt vægtafgift, registreringsafgift og passagerafgifter. Forureningskatter omfatter skatter og afgifter på CFC-gasser, PVC, phthalater, klorerede opløsningsmidler, vækstoffremmere, bekæmpelsesmidler, visse emballageafgifter, NiCd-batterier samt affald og spildevand. Ressourceskatter omfatter skatter og afgifter på jagttegn, fiskelicenser, råstofindvinding og -import samt ledningsført vand.

Tabel 1
Danmarks areal, folketal og kystlinie 2004

	Areal km ² 2004	Folketal pr. 1. januar	Befolknings- tæthed pr. km ²	Antal øer	Vandareal 1959 km ²	Kystlinie 1959 km
Danmark	43 098,31¹	5 397 640	125,2	407	700	7 314
Landsdele						
Sjælland	7 450,59 ¹	2 273 215	305,1	99	184	1 735
Lolland-Falster	1 795,34	113 717	63,3	45	24	587
Bornholm	588,55	43 774	74,4	9	3	141
Fyn	3 485,84	475 082	136,3	100	26	1 130
Øerne i alt	13 320,32	2 905 788	218,1	252	237	3 593
Jylland	29 777,99	2 491 852	83,7	154	463	3 721
Amter						
Københavns Kommune	88,25	501 664	5684,6	2	3	92
Frederiksberg Kommune	8,77	91 721	10458,5	•	0	•
Københavns Amt	528,26	618 407	1170,6	3	15	121
Frederiksborg Amt	1 347,44 ¹	373 688	277,3	14	80	248
Roskilde Amt	891,42	237 089	266,0	18	7	154
Vestsjællands Amt	2 983,77	302 479	101,4	28	66	608
Storstrøms Amt	3 398,02	261 884	77,1	77	36	1 099
Bornholms Regionskommune	588,55	43 774	74,4	9	3	141
Fyns Amt	3 485,84	475 082	136,3	100	27	1 130
Sønderjyllands Amt	3 939,12	252 936	64,2	14	119	567 ²
Ribe Amt	3 131,66	224 595	71,7	4	23	207
Vejle Amt	2 996,64	355 691	118,7	10	26	264
Ringkøbing Amt	4 853,95	274 830	56,6	23	80	598
Århus Amt	4 560,73	653 472	143,3	40	77	635
Viborg Amt	4 122,51	234 659	56,9	15	90	646
Nordjyllands Amt	6 173,38	495 669	80,3	46	48	804
Færøerne³	1 398,85	48 228	34,5	17⁴	...	1 117⁵
Grønland⁶	410 449,00⁷	56 854	0,1

Anm. 1. Danmarks sydligste punkt er Gedserodde på Falsters sydspids, 11°58'15" ø.l., 54°33'35" n.b., det nordligste ved Skagen 10°36'11" ø.l., 57°45'07" n.b., det vestligste Blåvandshuk 08°04'22" ø.l. 55°33'36" n. b. og det østligste Christiansø (Østerskær), 15°11'55" ø.l., 55°19'17" n.b. *Europæisk Datum, 1950.*

Anm. 2. De grundlæggende opmålinger er foretaget af Geodætisk Institut i perioden 1953-1959 på de daværende målebordsblade (1:20.000), jf. *Danmarks Areal* (Statistiske Meddelelser 1968:4). Arealerne er ajourført af Danmarks Statistik ved planimetrisk opmålinger på de nuværende 4 cm-kort (1:25.000).

Anm. 3. Arealerne i kol. 1 omfatter alle arealer inden for landets konturer. Fjorde og vige, der ved den ovennævnte opmåling havde fri forbindelse til havet (fx Ringkøbing fjord), indgår ikke i arealtallene.

Anm. 4. Tallene i kol. 5 og 6 er fra den i 1959 afsluttede planimetrisk opmåling og de er ikke ajourført på nyere kortmateriale. I kol. 6 indgår 4 søer og 2 inddæmmede fjorde, der hver er over 1.000 ha (10 km²) - nemlig Arresø, Esrum sø, Mossø, Tissø, Saltbæk Vig og Stadil Fjord. I de danske søer er der 53 navngivne øer med et samlet areal på 1,97 km². Kystlinien og vandarealerne er fordelt på amtskommunerne efter kommuneinddelingen 1. april 1970.

Anm. 5. Navngivne søer, vandløb mv. i sogne, der 1. april 1970 blev delt på kommuner beliggende i hvert sit amt, er medtaget under det amt, hvor den største del af sognet ligger.

Anm. 6. Tallene er behæftet med en vis usikkerhed.

¹ Frederikssund har fået 2 ha fra Roskilde Fjord. ² Landegrænsen mod Tyskland havde ved opmålingen en længde på 67,7 km. ³ 1/2 2004. ⁴ Beboede øer. ⁵ Opmålt 1955. ⁶ 1/1 2004. ⁷ Kun den isfri del af Grønland er medtaget. Grønlands samlede areal er på 2.166.086 km², heraf er 81 pct. dækket af indlandsis.

Kilde: *Danmarks geografiske yderpunkter* (Geodætisk Institut og Kort- og Matrikelstyrelsen).

➤ Nye tal til tabellen forventes offentliggjort april 2005.

Tabel 2

Danmarks administrative inddeling 2004

	Kom- mune	Kirke sogne	Told- og Skatte- regioner	Skyld- kredse	Vurde- rings- kredse	Valgkredse ¹		Rets- kredse
						Amts- og stor- kredse	Opstil- lings- kredse	
I alt	271	2 123	27	27	224	17	103	82
Øerne	130	893	14	14	121	10	58	40
Københavns Kommune	1	71	1	1	13	3	16	1
Frederiksberg Kommune	1	10	1	1			3	1
Københavns Amt	18	70	3 ²	2	22	1	9	10
Frederiksborg Amt	19	78	2	2	17	1	4	5
Roskilde Amt	11	68	1 ³	1	10	1	3	2
Vestsjællands Amt	23	167	2 ³	2	17	1	6	7
Storstrøms Amt	24	182	2 ³	2	16	1	6	6
Bornholms regionskommune	1 ⁴	22	1	1	3	1	2	1
Fyns Amt	32	225	2	3	23	1	9	7
Jylland	141	1 230	13	13	103	7	45	42
Sønderjyllands Amt	23	116	2	2	12	1	7	6
Ribe Amt	14	88	1	1	9	1	4	5 ⁵
Vejle Amt	16	135	16,7	2	13	1	6	5 ⁵
Ringkøbing Amt	18	143	2 ⁷	1	12	1	4	6
Århus Amt	26	285	3	3	22	1	10	6
Viborg Amt	17	223	2 ⁸	2	14	1	5	5 ¹⁰
Nordjyllands Amt	27	240	2 ⁹	2	21	1	9	9 ¹⁰

Anm. 1 Retsvæsen: Der er 2 landsretskredse og 15 nævningekredse. Østre landsretskreds omfatter øerne og er inddelt i 9 nævningekredse. Vestre landsretskreds omfatter Jylland og er inddelt i 6 nævningekredse.

Anm. 2 Udskrivningskredse: Der findes 6 udskrivningskredse, 2 øst og 4 vest for Storebælt. I kirkelig henseende er der 10 stifter (111 provstier og 1.345 pastorater).

Anm. 3 Arbejdstilsyn: Der er 14 tilsynskredse, nemlig: Københavns og Frederiksberg kommuner der udgør 1 kreds, Roskilde og Bornholms amter der udgør en kreds, mens resten af landets 12 amter hver udgør en kreds.

Anm. 4 Arbejdsformidling: Der er 14 arbejdsformidlingskontorer, nemlig: København og Frederiksberg kommuner samt Københavns Amt der er et kontor, mens resten af landets 13 amter hver har et kontor.

Anm. 5. Der er 8 toldcentre 4 på øerne og 4 i Jylland.

¹ Ifølge Lov nr. 488 af 11. juni 1998 om valg til Folketinget. ² Københavns Amt er delt på ToldSkat København, Sydsjælland og Nordsjælland-Bornholm. ³ Roskilde Amt, Vestsjællands Amt og Storstrøms Amt hører til ToldSkat Sydsjælland. ⁴ Uden Christiansø, der ikke indgår i kommuneinddelingen; øen administreres af Forsvarsministeriet. ⁵ En del af retskreds 51, Grindsted, ligger i Vejle Amt. ⁶ Brædstrup, Gedved, Hedensted, Horsens, Juelsminde og Tørring-Uldum kommuner, Vejle Amt, hører til ToldSkat Østjylland. ⁷ Nørre Snede Kommune, Vejle Amt hører til ToldSkat Vestjylland. ⁸ Viborg Amt er delt på ToldSkat Nordjylland og Østjylland. ⁹ Farsø, Hobro Nørager og Aars kommuner, Nordjyllands Amt, hører til ToldSkat Østjylland resten hører til ToldSkat Nordjylland. ¹⁰ En del af retskreds 78, Hobro, og en del af politikreds 52, Hobro, ligger i Viborg Amt.

Tabel 3
Areal og folketal for landsdele og beboede øer

Kom- mune kode	Areal i ha 2004	Folketal pr. 1. januar		Kom- mune kode	Areal i ha 2004	Folketal pr. 1. januar	
		2003	2004			2003	2004
Hele landet¹	4 309 831	5 383 507	5 397 640	Den fynske øgruppe	348 584	473 471	475 082
Den sjællandske øgruppe¹	745 059	2 266 894	2 273 215	- Fyn	298 456	441 795	443 533
Sjælland i alt ¹	703 132	2 096 449	2 101 919	431 Avernakø	586	121	119
331 Agersø	684	253	255	443 Birkholm	92	8	8
Amager i alt	9 629	156 377	157 237	431 Bjørnø	150	33	35
365 Bogø	1 307	1 061	1 056	421 Båge	623	35	39
331 Egholm	99	3	2	479 Drejø	426	72	76
373 Enø	340	263	265	445 Fænø	394	2	2
229 Eskilsø	139	2	3	479 Hjortø	90	14	14
365 Farø	93	3	3	- Langeland	28 384	14 148	14 081
373 Gavnø	575	26	25	431 Lyø	605	146	150
331 Glænø	559	57	49	487 Siø	131	22	25
221 Hesselø	71	2	2	479 Skarø	197	39	31
361 Langø	127	5	5	475 Strynø	488	216	193
365 Lindholm	7	3	4	479 Thurø	753	3 655	3 649
397 Masnedø	168	151	154	447 Tornø	21	2	3
365 Møn	21 775	10 580	10 618	479 Tåsinge	6 979	6 111	6 127
301 Nekselø	223	24	25	423 Æbelø	232	2	2
365 Nyord	499	50	50	- Ærø	8 807	7 050	6 995
331 Omø	452	193	194	82 navngivne øer	1 170	•	•
315 Orø	1 502	977	950	Jylland	2 977 799	2 484 896	2 491 852
185 Saltholm	1 599	3	3	- Jyske halvø	2 387 430	2 091 186	2 098 815
301 Sejerø	1 237	387	372	- Vendsyssel-Thy	468 573	306 373	305 828
101 Slotsholmen	21	22	21	773 Agerø	385	31	32
361 Tærø	175	3	3	727 Alrø	751	149	157
76 navngivne øer	646	•	•	- Als	31 222	51 533	51 597
Den lolland-falsterske øgruppe	179 534	114 186	113 717	707 Anholt	2 237	157	165
Lolland	124 286	69 796	69 360	545 Barsø	266	25	25
Falster	51 376	43 537	43 498	851 Egholm	600	52	59
363 Askø	282	56	55	615 Endelave	1 308	177	172
379 Fejø	1 600	615	630	563 Fanø	5 578	3 169	3 169
379 Femø	1 138	156	149	783 Fur	2 229	939	914
363 Lilleø	86	15	15	813 Hirsholm	17	4	4
379 Skalø	106	7	7	619 Hjarnø	321	119	111
379 Vejlø	37	1	1	675 Jegindø	791	562	518
379 Vejro	157	3	2	529 Kalvø	18	11	11
36 navngivne øer	465	•	•	827 Livø	331	8	7
Den bornholmske øgruppe	58 855	44 060	43 774	805 Læsø	10 122	2 228	2 177
400 Bornholm	58 815	43 956	43 673	571 Mandø	763	60	59
411 Christiansø ²	25	104	101	773 Morsø	36 331	22 641	22 604
411 Frederikso ²	4	•	•	531 Rømø	12 886	729	710
411 6 navngivne øer	11	•	•	741 Samsø	11 206	4 221	4 197
				503 Store Okseø	11	4	0
				727 Tunø	352	108	112
				671 Venø	646	206	212
				609 Vorsø	58	0	1
				515 Årø	566	204	196
				128 navngivne øer	2 801	•	•

Anm. Anm. Als omfatter følgende kommuner: 501, 523, 535 plus 24.424 personer af Sønderborg Kommune. - Amager omfatter følgende kommuner: 155 og 185 (ekskl. Saltholm) plus 104.629 personer af Københavns Kommune. - Falster omfatter følgende kommuner: 369 (ekskl. Toreby sogn), 375, 391 og 395. - Langeland omfatter følgende kommuner: 475 (ekskl. øen Strynø), 481 og 487 (ekskl. øen Siø). - Lolland omfatter følgende kommuner: 355, 359, 363 (ekskl. øerne Askø, og Lilleø), Toreby sogn af Nykøbing F. Kommune, 367, 371, 379 (ekskl. øerne Fejø, Femø, Skalo, Vejlo og Vejro, 381, 383 og 387. Vendsyssel-Thy omfatter følgende kommuner: 675 (ekskl. øen Jegindø), 765, 785, 787, 803, 805, 807, 811, 813 (ekskl. Hirsholm), 817, 819, 821, 829, 835, 839, 841, 847, 849 plus 37.711 personer af Aalborg Kommune, Aggersborg sogn 505 personer af Løgster Kommune. - Ærø omfatter kommune 443 (ekskl. øen Birkholm) og kommune 493. I alt 328 navngivne øer er uden beboere.

¹ Frederikssund har fået 2 ha fra Roskilde Fjord. ² Uden for kommuneinddelingen, administreres af Forsvarsministeriet.

• Nye tal til tabellen forventes offentliggjort april 2005.

Tabel 4

Arealdekke¹

	Km ²	Pct.
Samlet areal	43 560,76	100,00
Kunstige overflader	4 246,46	9,75
Bymæssige strukturer, industrielle og kommercielle enheder ²	3 154,63	7,24
Motorvej	43,96	0,10
Motortrafikvej	9,10	0,02
Vej bredere end 6 meter	269,02	0,62
Vej 3 – 6 meter	551,58	1,27
Jernbane	58,22	0,13
Bro	0,02	0,00
Dæmning	2,64	0,01
Landingsbane	3,31	0,01
Råstofområde	19,94	0,05
Teknisk areal	17,46	0,04
Kirkegård	6,96	0,02
Sportsanlæg	52,18	0,12
Rekreativt område	57,44	0,13
Landbrugsarealer	28 897,85	66,34
Landbrug	28 615,01	65,69
Gartneri	33,87	0,08
Græsarealer	155,18	0,36
Græs i byområder	93,72	0,22
Blandet landbrug og natur	0,07	0,00
Skov og tørre natur-typer	6 788,32	15,58
Skov	1 829,48	4,20
Løvskov	1 309,40	3,01
Nåleskov	2 147,34	4,93
Blandet skov	7,98	0,02
Overdrev	391,92	0,90
Hede	981,76	2,25
Sand/klit	51,21	0,12
Anden overflade med ringe vegetation	69,23	0,16
Vådområder	2 274,89	5,22
Eng	808,89	1,86
Vådområde	205,66	0,47
Mose	875,60	2,01
Strandeng	384,74	0,88
Søer og vandløb	670,59	1,54
Sø	616,49	1,42
Vandløb bredere end 8 – 12 meter	49,42	0,11
Sø-rørskov	0,34	0,00
Dambrug	4,34	0,01
Uklassificeret	682,65	1,57

Anm. Datagrundlaget er arealanvendelseskortet i Miljøministeriets Areal Informations System. Yderligere information på www.dmu.dk. Tallene er en revision (ikke en opdatering) af de indsamlede data. Revisionen er foretaget af Danmarks Miljøundersøgelser i 2001. Klassifikation er baseret på den trecifrede *CORINE land cover nomenclature*, idet der er tilføjet et fjerde ciffer til nationalt brug.

¹ Tallene er baseret på forskellige datakilder der dækker perioden fra ultimo 1980'erne til medio 1990'erne. ² Omfatter bykerne, lav bebyggelse, høj bebyggelse, bebyggelse i åbent land og industri. Veje er ikke omfattet.

Kilde: Danmarks Miljøundersøgelser.

Tabel 5 Danmarks femten største søer

Navn	Beliggenhed	1980-89 1999-2003		Navn	Beliggenhed	1980-89 1999-2003	
		km ²				km ²	
Arresø	Sjælland	39,5	39,5	Søndersø	Lolland	8,5	8,4
Esrum sø	Sjælland	17,4	17,4	Tystrup sø	Sjælland	...	6,7
Stadil Fjord ¹	Vestjylland	18,5	17,3	Tømmerby Fjord	Nordjylland	...	6,0
Mossø	Østjylland	16,6	16,6	Vejlen/Ulvedyb	Nordjylland	...	5,9
Saltbæk vig ¹	Sjælland	15,6	16,1	Julsø	Østjylland	...	5,8
Tissø	Sjælland	12,7	12,7	Tange sø	Vestjylland	5,5	5,5
Furesø	Sjælland	9,3	9,3	Lund Fjord	Nordjylland	5,4	5,1
Skanderborg sø	Østjylland	8,0	8,6				

Anm. 1980–89: Arealerne er opgjort på baggrund af koordinatsætning af Geodætisk Instituts 4 cm kort i seneste udgave frem til 1988–89. Opmålingsgrundlaget spænder over reviderede ældre kort, hvor revisionsgraden er ukendt, til fotogrametriske nyopmålte kort. Benævnte søer er søer, der er navngivet på målebordsbladene.

¹ Brakvandsområde.

Kilde: Kort- og Matrikelstyrelsen.

Tabel 6 Meteorologiske forhold. Temperatur og graddage

	Jan.	Feb.	Marts	April	Maj	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Okt.	Nov.	Dec.	Året
Maximumstemperatur¹													
1874-2003 Temp.	12,0	15,8	22,2	28,6	32,8	35,5	35,3	36,4	32,3	24,1	18,5	14,5	36,4
Målt i året	1999	1990	1990	1993	1892	1947	1941	1975	1906	1978	1968	1953	1975
2003	10,2	9,3	17,7	22,3	25,9	27,8	31,3	32,0	28,0	17,7	12,8	10,5	32,0
Gns. dagtemperatur													
Normal (1971-1990)	2,0	2,2	4,9	9,6	15,0	18,7	19,8	20,0	16,4	12,1	7,0	3,7	10,9
2003	2,4	1,4	7,5	11,4	15,2	19,6	22,2	22,3	18,0	10,2	8,6	6,0	12,1
Middeltemperatur													
Normal (1971-1990)	0,0	0,0	2,1	5,7	10,8	14,3	15,6	15,7	12,7	9,1	4,7	1,6	7,7
2003	0,4	-1,1	3,5	7,1	11,4	15,8	18,2	17,8	14,1	6,7	6,7	3,9	8,7
Gns. nattemperatur²													
Normal (1971-1990)	-2,9	-2,8	-0,8	2,1	6,5	9,9	11,5	11,3	9,1	6,1	2,3	-0,7	4,3
2003	-2,2	-3,9	-0,2	3,0	7,7	12,2	14,4	13,4	10,1	2,6	4,5	1,2	5,2
Minimumtemperatur¹													
1874-2003 Temp.	-31,2	-29,0	-27,0	-19,0	-8,0	-3,5	-0,9	-2,0	-5,6	-11,9	-21,3	-25,6	-31,2
Målt i året	1982	1942	1888	1922	1900	1936	1903	1885	1886	1880	1973	1981	1982
2003	-21,0	-14,0	-6,8	-8,9	-1,0	4,7	8,1	1,3	-1,2	-7,8	-3,6	-11,9	-21,0
Graddage													
Normal (1971-1990)	516	473 ³	452	339	186	136	251	361	461	3 175
2003	514	505	419	297	172	(44)	(13)	(23)	90	320	311	407	3 033

Anm. Som grundlag for beregningen af de anførte månedlige landsgennemsnit er benyttet de daglige målinger ved et antal velfordelte stationer – som hovedregel ca. 40 stationer. Ved beregning af årsværdien kan der være taget hensyn til decimaler, som ikke indgår i tabellens månedsgennemsnit. Normalerne er gennemsnit for en årrække, i reglen 30 år, og angiver de forventede tal for henholdsvis januar, februar osv.

¹ På et maximum/minimumtermometer registreres den højeste/laveste temperatur i døgnnet blandt samtlige ca. 150 stationer. *Maximumtemperatur/Minimumtemperatur* i årene 1874-2002 er fundet ved at udtage den højeste/laveste temperatur blandt samtlige ca. 150 stationer (ca. 100 for 1960). Målt i året er det seneste år, hvor pågældende temperatur er forekommet. ³ 28 dage, 506 når der er 29 dage i februar.

² Den gns. dagtemperatur/gns. nattemperatur er et beregnet gennemsnit for 30 stationer af den højeste/laveste daglige temperatur. *Middeltemperaturen* beregnes ud fra 3 daglige eller 8 daglige observationer afhængig af målested. 3 daglige aflæsninger dækker ikke døgnnet ligeligt, således som 8 aflæsninger gør, derfor korrigeres disse. *Graddage* anvendes som et omtrentlig mål for opvarmningsbehovet i fyringssæsonen (1. september – 31. maj). Graddagetallet for sommermånederne er anført i parentes, idet der normalt ikke medregnes graddage for sommeren. Af samme årsag er der heller ikke beregnet normaler for sommermånederne. Graddage er skygge-temperaturdage, og de opgives som et gennemsnit for hele landet. Graddagetallet fremkommer som summen af de enkelte måneders graddage. Graddagetallets størrelse omregnet i procent i forhold til normalen angiver forbruget i den enkelte fyringssæson. Kilde: Danmarks Meteorologiske Institut.

➤ Nye tal til tabellen forventes offentliggjort marts 2005.

Tabel 7
Meteorologiske forhold. Nedbør, soltimer, tryk og vind m.m. 2003

	Jan.	Feb.	Marts	April	Maj	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Okt.	Nov.	Dec.	Året
mm													
Nedbør													
Normal (1961-1990)	57	38	46	41	48	55	66	67	73	76	79	68	712
Hele landet	48	12	17	58	73	81	73	43	40	57	55	72	630
Kbh. Komm., Frb.Komm., Kbh. Amt, Fr.borg Amt, samt Roskilde Amt	60	7	11	55	55	43	90	43	51	40	45	56	556
Vestsjællands Amt	45	5	9	55	61	55	83	34	46	30	41	47	511
Storstrøm Amt	43	3	9	33	61	61	66	25	37	50	34	44	466
Bornholms Regionskommune	41	12	11	39	31	36	48	46	58	80	54	64	520
Fyns Amt	43	6	12	51	57	70	55	32	30	42	42	49	489
Sønderjyllands Amt	54	15	20	54	81	79	67	40	39	78	47	71	645
Ribe Amt	49	18	21	55	87	84	50	63	43	82	59	85	696
Vejle Amt	54	11	18	52	71	88	67	56	35	68	45	78	643
Ringkøbing Amt	53	18	22	63	80	107	63	52	41	68	73	92	732
Århus Amt	46	11	14	63	66	61	78	38	35	50	44	73	579
Viborg Amt	51	16	21	63	81	111	76	32	43	58	76	84	712
Nordjyllands Amt	31	13	21	81	77	93	101	32	43	49	73	85	699
pct.													
Fugtighedsgrad, hele landet¹													
Normal (1961-1990)	91	90	87	80	75	77	79	79	83	87	89	90	84
2003	90	89	81	71	81	80	80	74	80	82	91	87	82
Skydække, hele landet²													
Normal (1961-1990)	79	73	69	63	60	59	62	59	63	70	74	77	67
2003	85	68	60	53	69	63	56	51	60	54	80	74	64
timer													
Soltimer, hele landet³													
Normal (1961-1990)	43	69	110	162	209	209	196	186	128	87	54	43	1 495
2003	45	90	186	240	186	222	239	250	170	144	48	50	1 869
hPa													
Middellufttryk ved havoverfladen													
Ålborg	1 009,3	1 023,5	1 022,5	1 018,2	1 013,9	1 013,3	1 014,0	1 014,4	1 017,2	1 011,1	1 014,3	1 011,3	1 015,3
Københavns Lufthavn	1 010,7	1 024,6	1 023,7	1 018,0	1 015,7	1 014,3	1 014,4	1 014,8	1 018,5	1 011,3	1 016,3	1 012,8	1 016,3
m/sek													
Hyppest vindretning													
Normal (1961-1990)	V19	Ø18	V22	V20	V20	V29	V35	V28	V28	V22	V22	V23	V24
2003	SV24	SØ26	SØ19	Ø22	V27	V35	V25	V34	V22	V19	SØ29	SV28	V20
Middelvindhastighed													
Normal (1961-1990)	6,5	6,1	6,3	5,6	5,2	5,1	5,3	5,0	5,8	6,0	6,5	6,5	5,8
2003	5,8	3,9	4,7	5,5	4,5	5,0	4,1	4,4	4,5	4,5	5,1	6,0	4,8

Anm. Nedbøren angives ved den højde, hvortil vandet ville stige på en tænkt plan flade, hvor det ikke kunne løbe bort eller fordampe. For amterne er de anførte tal et gennemsnit for ca. 100 velfordelte stationer, idet summeringen for måned og år er foretaget med hensyntagen til decimalerne. For de enkelte amter er der desuden taget hensyn til arealet. Se i øvrigt anm. til tabel om temperatur og graddage. Hvor der står "Hele landet" er tallet ekskl. Bornholm.

Luftrykket er vægten af den luftstøbe, som hviler på 1 cm² af en vandret flade. Måles i hPa = hektopascal = millibar.

¹ *Fugtigheden* angiver i procent forholdet mellem de tilstedeværende vanddamp i luften og den mængde, ved hvilken luften ville være mættet ved den pågældende temperatur. ² *Skydækket* angiver hvor mange procent af himlen, der er dækket med skyer. ³ *Soltimerne* (klart solskin dvs. ≥ 200 watt pr. m²). DMI observerer nu antallet af solskinstimer ved hjælp af globalstrålingsmåling i stedet for ved hjælp af solautograf. Den nye metode er mere præcis, men betyder samtidig at nye og gamle solskinstimemålinger ikke direkte kan sammenlignes: De nye værdier er typisk lavere om sommeren og højere om vinteren end de gamle. ⁴ *Vindhypigheden* angiver den procentvise fordeling af de daglige observationer på de 8 vindretninger og vindstille < *betyder mindre end 0,5 %*.

Kilde: Danmarks Meteorologiske Institut.

➤ Nye tal til tabellen forventes offentliggjort marts 2005.

Tabel 8
Meteorologiske forhold. Døgnoplysninger 2003

	Jan.	Feb.	Marts	April	Maj	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Okt.	Nov.	Dec.	Året
Antal døgn i måneden, hele landet													
Sommerdage (maks. >25°)													
Normal (1961-1990)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,2	1,9	2,6	2,3	0,1	0,0	0,0	0,0	7,2
2003	0,0	0,0	0,0	0,0	0	1,0	5,4	6,8	0,2	0,0	0,0	0,0	13,4
Isdøgn (maks. <0°)													
Normal (1961-1990)	8,6	7,5	2,2	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,6	4,0	23,0
2003	10,3	7,6	1,6	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	20,5
Frostdøgn (min. <0°)													
Normal (1961-1990)	19,0	19,0	15,0	6,6	0,7	<	0,0	0,0	0,2	1,8	7,3	15,0	84,0
2003	14,0	26,4	17,5	6,2	0	0,0	0,0	0,0	0,1	9,2	1,7	10,6	85,9
Tågedøgn													
Normal (1961-1990)	10,0	9,3	9,2	7,5	5,1	2,6	2,6	3,2	4,3	7,0	5,7	7,0	74,0
2003	9,8	14,0	14,5	2,7	8,2	6,7	10,3	8,5	11,3	11,5	11,6	6,5	115,4
Nedbørdøgn (R [≥] 0,1 mm)													
Normal (1961-1990)	17	13	14	12	12	12	13	13	15	16	18	17	171
2003	18,4	5,4	7,9	9,6	15,9	14,0	12,2	11,2	11,8	14,0	17,2	16,2	153,8
Store nedbørdøgn (R [≥] 10 mm)													
Normal (1961-1990)	1,1	0,5	0,7	0,7	1,1	1,5	1,8	1,8	2,0	2,2	2,0	1,6	17,0
2003	0,4	0,2	0	2,0	1,9	2,3	2,7	1,0	1,0	1,5	1,1	2,1	16,1
Snedøgn													
Normal (1961-1990)	7,6	6,4	5,3	2,6	0,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	2,3	5,8	30,0
2003	6,2	3,8	1,6	1,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,4	0,0	2,9	16,6
Hyppeghed af blæst i pct.													
Normal (1961-1990)	15	11	13	8	6	5	5	5	9	12	15	15	10
2003	9	2	4	6	3	6	1	4	3	5	3	11	5
Tordendøgn													
Normal (1961-1990)	0,1	0,1	0,1	0,2	1,3	2,0	2,3	2,2	1,3	0,6	0,3	0,1	11,0
2003	0,0	0,0	0,2	0,2	1,7	4,8	3,2	2,9	1,6	0,1	0,1	0,0	15,0

Anm. 1 *Sommerdage* er dage, hvor den højeste temperatur er over 25° celsius. *Isdøgn* er døgn, hvor den højeste temperatur er under 0° celsius. *Frostdøgn* er døgn, hvor den laveste temperatur er under 0° celsius. *Tågedøgn* er døgn, hvor der er observeret tåge omkring stationen. *Nedbørdøgn* er døgn med nedbør på 0,1 mm eller mere. *Store nedbørdøgn* er døgn med nedbør på 10 mm eller mere. *Snedøgn* er døgn med snefald på 0,1 mm eller mere målt efter smeltning. *Blæst* er vindhastigheder på 10,8 m/sek. eller derover, målt ved kyststationer. *Tordendøgn* er et for hele landet beregnet gennemsnit af de enkelte stationers tordendøgn. Når antal døgn er under 10 kan tiendedelene medtages.

< betyder mindre end 0,1 men større end 0,0.

Anm. 2 Som grundlag for beregningen af de anførte månedlige landsgennemsnit er benyttet de daglige målinger ved et antal velfordelte stationer – som hovedregel ca. 40 stationer. Ved beregning af årsværdien kan der være taget hensyn til decimaler, som ikke indgår i tabellens månedsgennemsnit. Normalerne er gennemsnit for en årrække, i reglen 30 år, og angiver de forventede tal for henholdsvis januar, februar osv.

Kilde: Danmarks Meteorologiske Institut.

✓ Nye tal til tabellen forventes offentliggjort marts 2005.

Tabel 9 Luftforurening i byer

	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002
µg/m ³ svovldioxid										
København	11,5	8,7	9,0	7,0	4,6	4,3	4,0	3,3	... ¹	...
Ålborg	6,6	4,6	4,0	5,0	2,7	2,7	1,8 ¹	...
Odense	6,5	4,3	3,8	4,9	2,6	2,1	1,7	1,3	... ¹	...
µg/m ³ kvælstofdioxid										
København	43,4	46,7	53,0	44,7	42,6	42,9	46,8	42,0	40,0	46,6
Ålborg	38,0	36,1	37,4	37,6	33,6	34,2	40,1	35,1	34,7	33,0
Odense	36,6	35,8	34,4	34,0	35,5	31,6	32,9	31,2	31,2	37,0
Århus	44,2
ng/m ³ bly										
København	119,1	37,1	26,0	24,8	16,6	16,4	16,6	29,6	23,4 ²	17,5 ²
Ålborg	140,1	44,7	31,4	18,6	13,9	13,0	12,5	...	12,5 ²	10,5 ²
Odense	96,5	31,9	22,3	22,0	14,9	14,5	13,6	13,0	11,3 ²	12,0 ²
Århus	8,5 ²
µg/m ³ partikler										
København	69,6	64,7	61,1	65,3	46,8	45,5	47,2	48,7	34,1 ²	36,0 ²
Ålborg	63,5	61,1	55,7	68,9	53,7	50,7	51,3	...	28,8 ²	31,8 ²
Odense	62,1	55,6	53,2	62,7	61,4	45,6	46,6	47,6	30,8 ²	33,2 ²
Århus	29,6 ²

Anm. µg/ m³ svarer til milliontedel gram pr. kubikmeter, mens ng/m³ svarer til milliardtedel gram pr. kubikmeter.

¹ Koncentrationen af svovldioxid i luften er så lav, at disse målinger er udgået. ² Fra 2001 er metoden ændret fra Total Suspended Particles til PM₁₀.

Kilde: Danmarks Miljøundersøgelser. Afdeling for Atmosfærisk Miljø.

Tabel 10 Ozonlagets tykkelse over Danmark

	Jan.	Feb.	Marts	April	Maj	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Okt.	Nov.	Dec.	Året
DU ¹													
1980	354	357	396	417	403	376	367	327	300	308	302	323	353
1985	375	383	392	395	371	366	339	311	296	265	300	321	343
1990	310	344	361	380	356	351	340	317	294	274	297	308	328
1995	321	357	372	358	350	324	311	294	297	269	277	307	320
2000	305	339	340	352	348	335	336	306	280	279	282	326	319
2001	326	359	389	397	357	359	324	306	304	275	272	299	331
2002	300	358	364	375	338	342	321	304	283	301	295	273	321
2003	329	345	341	378	363	341	336	315	299	294	290	280	326

¹ Ozonlagets tykkelse i Dobson enheder (DU). Dette mål angiver, hvor mange hundrededele mm. ozonlaget ville være tykt, hvis det var samlet ved jordens overflade.

Kilde: Danmarks Meteorologiske Institut.

Tabel 11
Udslip fra og nedfald i Danmark 2000

	Dansk udslip til forskellige lande			Nedfald i Danmark fra forskellige lande		
	Svovl fra SO ₂	Kvælstof fra NO _x	Kvælstof fra NH ₃	Svovl fra SO ₂	Kvælstof fra NO _x	Kvælstof fra NH ₃
	— tons —					
Danmark	1 400	800	18 300	1 400	800	18 300
Sverige	2 200	6 700	7 800	100	500	300
Norge	700	3 700	4 900	100	600	100
Finland	300	2 400	1 400	100	100	0
Storbritannien	100	700	600	5 300	5 600	1 500
Tyskland	500	2 000	3 100	4 900	5 200	8 000
Holland	0	100	200	800	2 300	2 000
Belgien	0	100	0	1 200	1 300	800
Frankrig	0	400	300	1 900	3 300	2 900
Polen	800	3 300	3 100	2 300	800	800
Tjekkiet og Slovakiet	100	400	400	600	500	200
Europæisk del af tidl. Sovjet	1 700	13 600	7 800	800	300	200
Havområder	5 500	20 600	34 000	7 400	5 900	-400
Andet	100	1 900	900	3 600	2 500	2 000

Kilde: EMEP/the Norwegian Meteorological Office.

Tabel 12
Udslip fra transportsektoren 2001

	CO ₂	NO _x	SO ₂	CO
	— tusinde tons —			
I alt¹	12 077	82	1,7	315
Vejtransport	11 273	72	0,4	302
Jernbane	211	2	0,0	0
Luftfart	168	1	0,0	1
Søtransport	424	7	1,4	11
	— pct. —			
I alt¹	100	100	100	100
Vejtransport	93	88	20	96
Jernbane	2	2	0	0
Luftfart	1	1	1	0
Søtransport	4	8	79	3

¹ Udslip fra militær aktivitet er ikke medtaget.

Kilde: Danmarks miljøundersøgelser.

Tabel 13 Udslip af drivhusgasser¹

	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001
	mia. GWP									
I alt	73	76	80	77	90	80	75	72	67	69
Transport	11	11	12	12	12	13	13	13	12	13
Industri og produktion	7	7	8	8	8	8	8	8	7	7
Energisektoren	30	32	36	33	45	36	32	29	26	27
Affaldsbehandling	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Landbrug	13	14	13	13	13	12	12	12	12	12
Andet	10	10	10	10	10	10	9	10	9	9

¹ Kuldiioxid, lattergas og metan.

Kilde: Danmarks Miljøundersøgelser.

✓ Nye tal til tabellen forventes offentliggjort maj 2004.

Tabel 14 Udslip af forsurende stoffer¹

	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002
	tusinde tons PAE									
I alt	18	18	17	19	15	14	13	12	11	11
Transport	3	3	3	3	3	2	2	2	2	2
Industri og produktion	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Energisektoren	6	6	5	7	4	3	2	2	1	1
Affaldsbehandling	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Landbrug	7	7	7	6	6	6	6	6	6	6
Andet	2	2	2	2	2	2	1	1	1	1

¹ Svovldioxid, kvælstofilter og ammoniak.

Kilde: Danmarks Miljøundersøgelser.

✓ Nye tal til tabellen forventes offentliggjort 2005.

Tabel 15**Afkoblingsindikatorer for transportsektoren**

	1995	2000	2001
	Indeks 1990 = 100		
CO ₂	102,7	91,9	90,9
Energiforbrug	98,3	93,0	91,5
NMVOG	78,8	44,2	39,5
N ₂ O	166,7	205,5	210,1
CO	85,3	53,9	51,7
NO _x	88,2	58,5	54,3

Anm. Afkoblingsindikatorerne viser udviklingen i udledningen af stoffer fra transportsektoren set i forhold til udviklingen i bruttonationalproduktet (BNP), dvs. hvis indekset er under 100 er BNP vokset hurtigere end stofudledningen.

✓ Nye tal til tabellen er offentliggjort maj 2004.

📄 Flere tal og oplysninger findes på www.statistikbanken.dk/term6

Tabel 16**Endeligt energiforbrug fordelt efter sektor**

	1990	2000	2002
	PJ		
Transport	170	199	194
Husholdninger	186	190	190
Erhverv	236	249	250

Anm. Tallene er klimakorrigeret dvs. der tages hensyn til de variationer, der har været i klimaet det pågældende år.

✓ Nye tal til tabellen forventes offentliggjort juli 2004.

📄 Flere tal og oplysninger findes på www.statistikbanken.dk/term1

Tabel 17

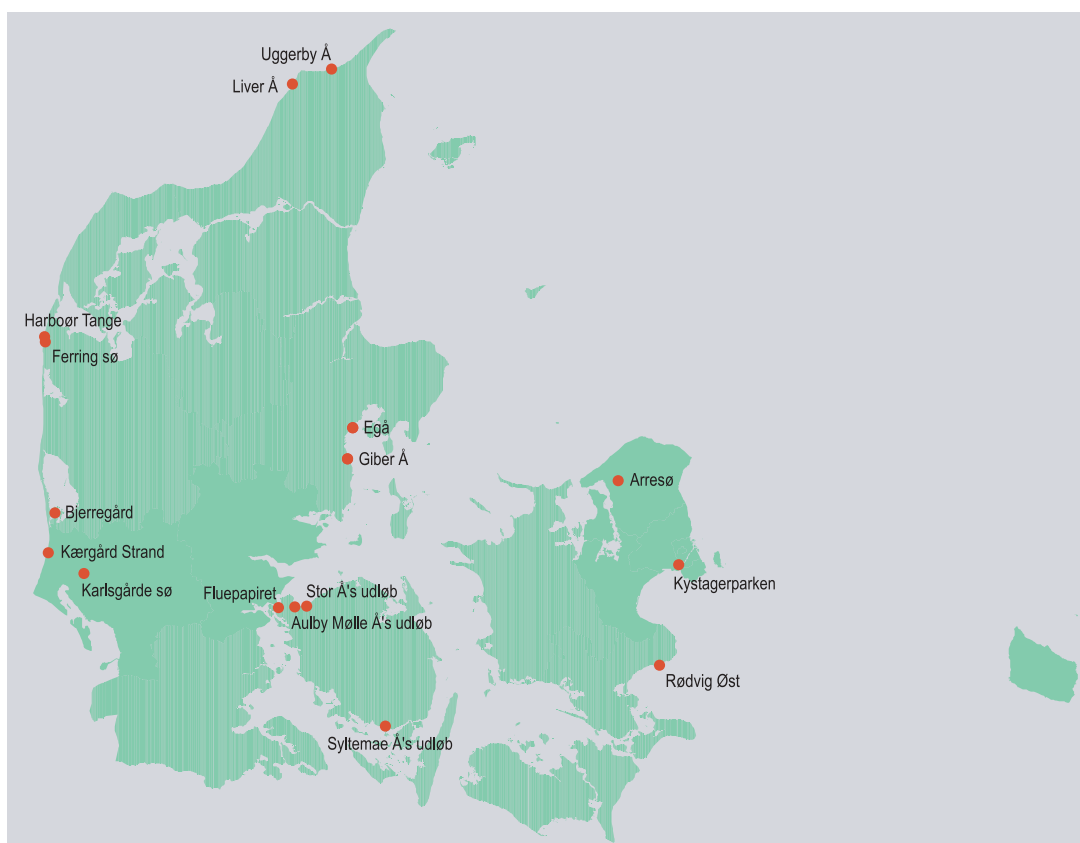
Badevandskvalitet

	Målestationer	Acceptabelt badevand	Antal tvivlsomt badevand	Badeforbud
1985	1 374	1 017	288	69
1990	1 370	1 251	70	49
1991	1 338	1 230	70	38
1992	1 307	1 225	54	28
1993	1 282	1 206	55	21
1994	1 288	1 234	33	21
1995	1 301	1 227	54	20
1996	1 299	1 223	57	19
1997	1 310	1 275	18	17
1998	1 307	1 244	45	18
1999	1 307	1 260	30	17
2000	1 295	1 250	28	17
2001	1 279	1 247	17	15
2002	1 275	1 222	38	15
2003	1 269	1 223	30	16
2004	1 256	1 219	23	16 ¹

¹ To badeforbud er opretholdt uden målestationer.

Kilde: Miljøstyrelsen.

Badeforbud 2004



Tabel 18 Drikkevandsforbrug fordelt efter amter

	2000	2001	2002
	mio. m ³		
Hele landet	705,6	686,3	645,8
Københavns Amt ¹	99,6	90,9	90,9
Frederiksborg Amt	26,0	26,3	25,4
Roskilde Amt	23,1	21,4	22,7
Vestsjællands Amt	31,3	27,8	28,6
Storstrøms Amt	23,9	22,5	21,8
Bornholms Amt	4,2	4,1	4,0
Fyns Amt	43,5	46,1	41,1
Sønderjyllands Amt	59,2	56,6	39,8
Ribe Amt	68,8	66,5	55,7
Vejle Amt	55,4	61,6	55,4
Ringkøbing Amt	102,7	100,7	96,6
Århus Amt	57,3	56,5	56,2
Viborg Amt	35,7	33,8	31,9
Nordjyllands Amt	74,9	71,5	75,7

¹ Københavns Amt omfatter også Københavns og Frederiksberg Kommuner.

✓ Nye tal til tabellen forventes offentliggjort januar 2005.

📄 Flere tal og oplysninger findes på www.statistikbanken.dk/vand1

Tabel 19 Drikkevandsforbrug fordelt efter anvendelsesgruppe

	2000	2001	2002
	mio. m ³		
Hele landet	705,6	686,3	645,8
Husholdninger	265,0	255,7	247,7
Industri, erhverv og institutioner	223,3	212,3	215,4
Erhvervsvanding	190,1	192,1	157,6
Tab mv.	27,2	26,3	25,0

✓ Nye tal til tabellen forventes offentliggjort januar 2005.

📄 Flere tal og oplysninger findes på www.statistikbanken.dk/vand1

Tabel 20 Vandværker fordelt efter nitratindhold i drikkevand 2002

	Vandværker efter nitratindhold pr. liter			
	0,0 - 4,9 mg	5,0 - 24,9 mg	25,0 - 49,9 mg	Over 50,0 mg
	pct.			
Hele landet	79	14	6	1
Københavns Amt ¹	77	17	2	4
Frederiksborg Amt	81	16	1	2
Roskilde Amt	91	5	2	2
Vestsjællands Amt	87	10	2	1
Storstrøms Amt	82	15	2	1
Bornholms Amt	86	14	-	-
Fyns Amt	88	11	1	-
Sønderjyllands Amt	83	15	2	-
Ribe Amt	81	19	-	-
Vejle Amt	86	11	2	1
Ringkøbing Amt	84	8	6	2
Århus Amt	75	16	7	2
Viborg Amt	70	18	10	2
Nordjyllands Amt	48	20	28	4

Anm. Højest tilladelige grænseværdi er 50 mg/l.

¹ Københavns Amt omfatter også Københavns og Frederiksberg Kommuner.

✓ Nye tal til tabellen forventes offentliggjort januar 2005.

📄 Flere tal og oplysninger findes på www.statistikbanken.dk/vand2

Tabel 21

Affaldsmængder fordelt efter kilder og behandlingsform 2002

	Genan- vendelse	Forbrænding	Deponering	Særlig behandling	Oplagring	I alt
— tusinde tons —						
I alt	8 382	3 344	1 194	22	163	13 105
Husholdninger	970	1 849	215	9	78	3 121
Handel og service mv.	509	672	144	4	62	1 391
Industri	1 403	363	520	10	15	2 311
Byggeri og anlæg	3 735	72	229	0	8	4 044
Rensningsanlæg	575	388	48	0	0	1 011
Kraftværker	1 190	0	38	0	0	1 228

Anm. Data stammer fra Miljøstyrelsens Informationssystem for Affald og Genanvendelse (ISAG).

Kilde: Miljøstyrelsen, sukkerfabrikkerne, genvindingsindustrien og kraftværkerne.

Tabel 22

Affaldsmængder fordelt efter affaldstype og behandlingsform 2002

	Genan- vendelse	For- brænding	Depone- ring	Særlig behandling	Op- lagring	I alt
— tusinde tons —						
I alt	8 382	3 344	1 194	22	163	13 105
Dagrenovation	195	1 557	41	0	0	1 793
Behandlingsrester	1 877	386	403	0	1	2 667
Storskrald	111	311	161	1	71	656
Haveaffald	655	1	9	0	0	665
Erhvervsaffald	5 300	991	500	0	91	6 882
Miljøfarligt og sygehusaffald	41	82	77	22	0	221
Emballageaffald	200	1	0	0	0	201
Ikke oplyst	2	14	3	0	0	20

Anm. Data stammer fra Miljøstyrelsens Informationssystem for Affald og Genanvendelse (ISAG).

Kilde: Miljøstyrelsen, sukkerfabrikkerne, genvindingsindustrien og kraftværkerne.

Tabel 23

Salg af pesticider

	1997	1998	1999	2000	2001	2002
	tons					
Salg af pesticidprodukter¹						
Salg i alt	14 825	14 179	12 445	12 141	12 120	12 090
Afskrækningsmidler	59	56	84	35	23	30
Fungicider	2 105	1 911	1 999	1 757	1 625	1 684
Gnavermidler	306	375	441	458	625	422
Herbicider	7 584	7 320	5 740	5 641	6 368	6 340
Insekticider	1 030	1 185	900	746	672	803
Jorddesinfektionsmidler	3	0	4	2	10	6
Kombinerede fungicider og insekticider	19	26	16	15	12	23
Midler mod algevækst	0	0	1	4	5	3
Midler mod slimdannende organismer i papirmasse	50	39	60	61	54	39
Midler mod utøj på husdyr mv.	355	141	111	134	189	250
Midler til behandling af træværk	3 044	2 756	2 657	2 869	1 992	2 234
Vækstregulerende midler	271	369	432	420	546	256
Heraf virksomt stof²						
Virksomt stof i alt	4 582	4 326	3 605	3 551	3 687	3 556
Afskrækningsmidler	4	4	6	7	4	4
Fungicider	1 027	891	884	734	654	683
Gnavermidler	4	4	3	6	2	4
Herbicider	2 923	2 781	2 059	2 136	2 364	2 369
Insekticider	97	102	86	77	87	89
Jorddesinfektionsmidler	3	0	4	2	9	5
Kombinerede fungicider og insekticider	3	3	2	4	6	11
Midler mod algevækst	0	0	0	1	1	1
Midler mod slimdannende organismer i papirmasse	33	33	42	42	33	32
Midler mod utøj på husdyr mv.	2	2	1	1	2	2
Midler til behandling af træværk	346	297	261	295	189	197
Vækstregulerende midler	140	209	257	245	337	158

¹ Et pesticidprodukt består af ét eller flere virksomme stoffer, emulgatorer, klæbestoffer samt inaktive fyldstoffer. ² Den del af produktet, der har den egentlige giftvirkning.

Kilde: Miljøstyrelsen.

Flere tal og oplysninger findes på www.statistikbanken.dk/pest2

Tabel 24

Råstofindvinding

	1990	1995	2000	2001	2002
	tusinde m ³				
Råstofindvinding i alt	33 976	34 211	40 945	38 258	36 970
Råstofindvinding på land	28 106	28 558	33 809	32 859	31 188
Sand, grus, sten	22 534	21 721	27 587	27 056	25 555
Granit	810	662	199	166	193
Kalk og kridt	2 924	4 049	3 405	3 480	3 240
Ler	462	739	788	720	663
Plastisk ler og bentonit	303	311	313	234	221
Kvartssand	186	191	479	488	464
Moler	195	186	227	231	254
Tørv og sphagnum	399	259	247	287	336
Øvrige råstoffer	292	440	563	197	262
Indvinding fra Havområder					
Sand, grus, sten, sandfyld mv.	5 870	5 652	7 136	5 399	5 782

Kilde: Råstofindvindingen fra havområderne indsamles af Skov- og Naturstyrelsen.

➤ Nye tal til tabellen forventes offentliggjort maj 2004.

Tabel 25

Offentlig sektor, miljøudgifter og -indtægter

Opdelt på miljøområde	1998	2000	2002*
	mio. kr.		
Drifts- og kapitaludgifter i alt	21 904	23 974	24 438
Luft og klima	2 475	2 325	1 439
Spildevand	5 436	5 575	6 012
Affald	6 622	7 521	8 064
Jord og grundvand	585	530	583
Biodiversitet og landskab	2 082	2 565	2 787
Forskning og udvikling	1 468	1 585	1 567
Miljøbistand	1 514	1 842	1 952
Andet ¹	1 721	2 031	2 033
Drifts- og kapitalindtægter i alt²	12 593	15 600	16 728
Luft og klima	20	21	27
Spildevand	5 027	5 868	6 171
Affald	6 303	8 171	8 401
Jord og grundvand	145	168	118
Biodiversitet og landskab	215	323	960
Forskning og udvikling	549	620	617
Andet ¹	333	429	435

Anm. Denne opgørelse omfatter også de markedsræssige ydelser.

¹ Inkl. administration. ² Ekskl. miljøskatter.

✓ Nye tal til tabellen forventes offentliggjort juni 2004.

📄 Flere tal og oplysninger findes på www.statistikbanken.dk/mreg2

Tabel 26

Miljøudgifter og -indtægter i offentlig sektor

	1998	2000	2002*
	mio. kr.		
Drifts- og kapitaludgifter i alt	21 904	23 974	24 438
Driftsudgifter i alt	16 605	19 296	20 063
Aflønning	3 569	3 936	4 110
Forbrug af fast realkapital	598	722	762
Forbrug i produktionen	8 714	10 633	11 153
Løbende overførsler i alt	3 724	4 005	4 037
Kapitaludgifter i alt	5 299	4 678	4 375
Faste bruttoinvesteringer	3 887	3 181	3 546
Andre kapitaludgifter	1 412	1 497	829
Drifts- og kapitalindtægter i alt¹	12 593	15 600	16 728
Driftsindtægter i alt	12 286	15 162	16 197
Salg af varer og tjenester	10 527	12 868	13 326
Bruttoestindkomst	1 054	1 317	1 412
Løbende overførsler i alt	705	977	1 460
Obligatoriske ydelser	5	6	6
Andre løbende overførsler	700	972	1 453
Kapitalindtægter i alt	307	438	531

¹ Ekskl. miljøskatter.

✓ Nye tal til tabellen forventes offentliggjort juni 2004.

📄 Flere tal og oplysninger findes på www.statistikbanken.dk/mreg2

Tabel 27
Offentlige delsektors fordeling af miljøudgifter og -indtægter 2002*

Opdelt på miljøområder	Stat	Amt	Kommune	Offentlig sektor i alt ¹
	— mio. kr. —			
Drifts- og kapitaludgifter i alt	7 392	1 380	15 666	24 438
Luft og klima	1 439	0	0	1 439
Spildevand	7	0	6 005	6 012
Affald	236	0	7 828	8 064
Jord og grundvand	194	312	78	583
Biodiversitet og landskab	1 451	986	350	2 787
Forskning og udvikling	1 567	0	0	1 567
Miljøbistand	1 952	0	0	1 952
Andet ²	545	83	1 405	2 033
Drifts- og kapitalindtægter i alt³	1 783	230	14 715	16 728
Luft og klima	27	0	0	27
Spildevand	1	0	6 170	6 171
Affald	190	0	8 211	8 401
Jord og grundvand	72	38	8	118
Biodiversitet og landskab	835	70	55	960
Forskning og udvikling	617	0	0	617
Andet ³	42	122	271	435

¹ Ukonsolideret. ² Inkl. administration. ³ Ekskl. miljøskatter.

Flere tal og oplysninger findes på www.statistikbanken.dk/mreg2

Tabel 28
Miljøudgifter og -indtægter 2002, fordelt på delsektorer

	Stat	Amt	Kommune	Offentlig sektor i alt
	— mio. kr. —			
Drifts- og kapitaludgifter i alt	7 392	1 380	15 666	24 438
Driftsudgifter i alt	6 156	1 302	12 605	20 063
Aflønning	1 273	420	2 418	4 110
Forbrug af fast realkapital	96	46	620	762
Forbrug i produktionen	1 132	739	9 283	11 153
Løbende overførsler i alt	3 655	97	285	4 037
Kapitaludgifter i alt	1 236	78	3 061	4 375
Faste bruttoinvesteringer	415	74	3 057	3 546
Andre kapitaludgifter	821	4	4	829
Drifts- og kapitalindtægter i alt¹	1 783	230	14 715	16 728
Driftsindtægter i alt	1 668	222	14 308	16 197
Salg af varer og tjenester	426	84	12 817	13 326
Bruttoestindkomst	96	46	1 269	1 412
Løbende overførsler i alt	1 146	92	222	1 460
Obligatoriske ydelser	0	0	6	6
Andre løbende overførsler	1 146	92	216	1 453
Kapitalindtægter i alt	115	8	407	531

¹ Ekskl. miljøskatter.

Flere tal og oplysninger findes på www.statistikbanken.dk/mreg2

Tabel 29
Afgørelser om overtrædelse af miljølovene

	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002
	antal afgørelser							
I alt	411	406	693	583	590	647	727	749
Miljøbeskyttelsesloven	230	170	253	208	209	177	228	202
Naturfredningsloven	45	60	58	54	91	95	78	64
Washingtonkonventionen	28	16	9	14	16	39	60	112
Havmiljøloven	4	2	1	-	2	1	8	4
Skovloven	-	-	1	2	1	-	-	-
Planlægningsloven	30	17	43	43	76	93	151	125
Lov om sommerhuse m.m.	4	13	108	22	5	6	3	1
Giftloven	-	2	12	7	15	6	8	24
Andre miljølove	70	126	208	233	175	230	191	217

Anm. Gruppen *Andre miljølove* omfatter bl.a. Lov om jordbrugets anvendelse af gødning og plantedække, vandløbsloven og vandforsyningsloven.

✓ Nye tal til tabellen forventes offentliggjort juni 2004.

Tabel 30
Status over Danmarks flora og fauna

1997-2003	Totale antal kendte arter	Listede arter i alt		Forsvundne arter ¹	Særligt beskyttelseskrævende arter		
		antal	pct.		Akut truede arter ²	Sårbare arter ³	Sjældne arter ⁴
I alt	10 598	3 142	30	343	611	997	1 191
Flora							
Svampe og laver	3 950	1 452	37	112	268	453	619
Svampe	3 000	878	29	31	157	248	442
Laver	950	574	60	81	111	205	177
Karplanter	1 050	220	21	23	36	66	95
Fauna							
Insekter	5 289	1 359	26	190	285	450	434
Døgnfluer	42	20	48	5	8	4	3
Slørvinger	25	10	40	2	2	3	3
Guldsmede	50	21	42	4	4	7	6
Bredtæger	56	15	27	0	2	7	6
Vårfluer	168	54	32	10	3	12	29
Biller	3 674	964	26	144	233	328	259
Dagsommerfugle	73	36	49	9	8	18	1
Natsommerfugle	900	141	16	13	12	45	71
Køllesværmere	8	5	63	1	1	3	0
Svirrefluer	269	86	32	2	10	21	53
Kvægmyg	24	7	29	0	2	2	3
Hvirveldyr	309	111	36	18	22	28	43
Ferskvandsfisk	38	15	39	2	5	1	7
Padder	14	5	36	0	1	3	1
Krybdyr	7	2	29	2	0	0	0
Fugle	200	74	37	14	15	14	31
Pattedyr	50	15	30	0	1	10	4

Anm. Danmarks Miljøundersøgelser er i 2004 i gang med at revidere Rødlisten.

¹ Arter som anses for at være forsvundne fra Danmark efter 1850. ² Arter som anses for at være i fare for at forsvinde fra Danmark i nær fremtid, hvis de negative faktorer, der for tiden påvirker dem, fortsat får lov at virke. ³ Arter som kan forventes at blive direkte truede i Danmark i nær fremtid, hvis de negative faktorer, der for tiden påvirker dem, fortsat får lov at virke. ⁴ Arter med så små eller få bestande, at de er særligt følsomme for tilfældige, menneskeskabte eller naturlige svingninger samt uagtsomhed.

Kilde: Skov- og Naturstyrelsen.

Tabel 31

Ynglepar af de 20 mest almindelige fugle i Danmark 2003

Nr.	Art	Antal ynglende par	Udviklingstendens
1	Solsort	2 000 000 – 2 500 000	Stabil
2	Bogfinke	1 500 000 – 2 000 000	Stabil
3	Sanglærke	1 100 000 – 1 300 000	Faldende
4	Musvit	700 000 – 1 000 000	Stabil
5	Gråspurv	500 000 – 1 000 000	Faldende
6	Grønirisk	500 000 – 700 000	Stigende
7	Stær	400 000 – 600 000	Faldende
8	Løvsanger	400 000 – 600 000	Faldende
9	Gulspurv	400 000 – 600 000	Faldende
10	Skovspurv	400 000 – 600 000	Svingende
11	Gærdesmutte	300 000 – 500 000	Svingende
12	Tornsanger	300 000 – 450 000	Svingende
13	Munk	300 000 – 450 000	Stigende
14	Ringdue	250 000 – 300 000	Stigende
15	Gransanger	200 000 – 300 000	Stigende
16	Rødhals	200 000 – 300 000	Svingende
17	Sangdrossel	200 000 – 300 000	Stabil
18	Husskade	200 000 – 300 000	Stigende
19	Blåmejse	200 000 – 250 000	Svingende
20	Landsvale	200 000 – 250 000	Svingende

Kilde: Dansk Ornitologisk Forening (www.dof.dk). *Ynglefuglebestande i Danmark 2003*.

Tabel 32

Ynglepar af de 20 mest sjældne fugle i Danmark 2003

Nr.	Art	Antal ynglende par	Tendens siden 1970
1	Sandterne ¹	0	Forsvundet
2	Malleduk ²	0-3	-
3	Hvid stork	1	Faldende
4	Kongeørn ²	1	-
5	Fiskeørn	1-3	Svingende
6	Drosselrørsanger	1-7	Faldende
7	Hjejle	2	Faldende
8	Dværgmåge	2-3	Svingende
9	Toplærke	2-3	Faldende
10	Rødhovedet and	3	Svingende
11	Sorthovedet måge	4	Stigende
12	Gulirisk	4-5	Svingende
13	Mosehornugle	5	Faldende
14	Vandstær	5	Svingende
15	Biæder	5	Stigende
16	Lærkefalk	6-7	Svingende
17	Skestork	12	Stigende
18	Havørn	10	Stigende
19	Savisanger	10-15	Svingende
20	Markpiber	15	Faldende

Anm. En fugl betragtes først som etableret dansk ynglefugl, når den har ynglet i minimum 5 sammenhængende år. Beskyttelsen af de vilde fugle er reguleret efter jagt- og vildtforvaltningsloven samt naturbeskyttelsesloven.

¹ Sidste ynglepar registreret i 2001 ² Ny ynglefugl, der har ynglet mindre end 5 år i landet.

Kilde: Dansk Ornitologisk Forening. *Truede og Sjældne Ynglefugle i Danmark 2002*, *Dansk Ornitologisk Forenings Tidsskrift*, 97 (2003): side 175-192 samt upublicerede data fra 2003.

Tabel 33
Energibalance for Danmark 2002*

	Råolie og halvfabrikata	Kul og koks mv.	Olieprodukter	Naturgas	Anden gas	Vedvarende energi mv.	El	Fjernvarme
	tusinde tons			mio. Nm ³	tusinde tons	TJ	GWh	TJ
Produktion	18 156	-	8 562	8 148	498	87 463	37 262	127 415
Import	3 507	6 455	5 158	-	3	3 956	8 938	-
Lager	10	-705	1 555	66	-24	-	-	-
Svind og ledningstab	85	64	97	3	5	496	2 467	25 514
Ekspert	13 167	98	4 051	3 208	119	23	11 011	-
Samlet indenlandsk anvendelse	8 401	6 998	8 017	4 871	400	90 901	32 722	101 901
Husholdninger	-	2	2 497	688	51	11 315	10 132	63 151
Landbrug, fiskeri, råstofudvinding	-	69	835	751	6	2 054	2 095	1 889
Landbrug, gartneri og skovbrug	-	48	575	108	5	2 054	1 939	1 885
Fiskeri	-	-	220	-	0	-	58	-
Råstofudvinding	-	21	40	643	0	-	98	5
Industri	8 401	340	970	939	325	6 391	9 429	7 274
Føde-, drikke-, tobaksvareindustri	-	107	213	340	5	163	2 286	1 344
Tekstil- og læderindustri	-	-	8	32	1	3	205	248
Træ-, papir- og grafisk industri	-	-	33	89	2	4 311	1 053	1 826
Kemisk industri og plastindustri	8 401	17	310	163	298	12	2 148	1 693
Sten-, ler og glasindustri	-	215	288	135	7	499	850	123
Jern- og metalindustri	-	1	101	164	11	136	2 382	1 794
Møbelindustri og anden industri	-	-	16	17	1	1 267	504	247
Energi- og vandforsyning	-	6 587	1 215	2 122	0	71 141	551	16
Bygge og anlæg	-	-	337	5	6	-	293	-
Handel, hotel og restauration	-	-	311	123	5	-	3 959	9 976
Autohandel, service og tankstationer	-	-	67	13	1	-	390	1 063
Engroshandel undtagen med biler	-	-	173	50	2	-	1 353	4 036
Detailh. reparationsvirks. undt. biler	-	-	56	32	1	-	1 623	2 616
Hoteller og restauranter	-	-	15	28	1	-	593	2 260
Transport, post og tele	-	-	1 566	14	3	-	1 606	1 150
Transport	-	-	1 537	7	3	-	1 280	543
Post og tele	-	-	29	8	0	-	327	607
Finansiering og forretningsservice	-	-	96	61	1	-	1 165	4 934
Finansiering og forsikring	-	-	6	11	-	-	231	900
Udlejning og ejendomsformidling	-	-	26	9	0	-	132	696
Forretningsservice	-	-	64	41	1	-	801	3 338
Offentlige personlige tjenester	-	-	191	167	4	-	3 492	13 512
Offentlig administration	-	-	74	20	2	-	403	1 646
Undervisning	-	-	26	38	1	-	786	3 063
Sundhedsvæsen	-	-	12	23	0	-	476	1 855
Sociale institutioner	-	-	24	38	0	-	790	3 078
Renovation, foreninger og forlystelser mv.	-	-	56	48	1	-	1 037	3 870

✓ Nye tal til tabellen forventes offentliggjort november 2004.

📄 Flere tal og oplysninger findes på www.statistikbanken.dk/ene1

Tabel 34

Energiforbrug for Danmark

	1995	2000	2002
Energiforbruget (brutto)	— tusinde tons —		
Stenkul mv.	10 987	6 571	6 959
Koks og cinders	51	41	37
Brunkulsbriketter	9	2	2
Affald	2 314	2 905	3 195
Brænde, træpiller og træaffald	1 255	1 338	1 796
Halm	843	843	1 085
Petroleum	14	4	6
Jetbrændstof og flyvebenzin	657	535	563
Motorbenzin ¹	1 887	1 965	1 912
Anden olie til energiformål ²	750	1 251	876
Gas- og dieselolie ¹	3 897	3 493	3 454
Fuelolie	998	596	725
Petroleums-koks	176	224	256
Flaskegas (LPG)	87	76	68
Raffinaderigas	370	294	297
	— mio. Nm ³ —		
Naturgas ³	3 009	4 205	4 289
	— TJ —		
Biogas	1 277	1 433	1 517
Vind- og vandkraft	4 347	15 375	17 660
El-forsyning	— mio. kWh —		
El-salg, offentlige værker	31 470	32 835	32 713
Boliger	9 549	9 592	9 599
Landbrug mv.	2 544	2 568	2 428
Fremstillingsvirksomhed	9 451	9 831	9 543
Andre erhverv samt administration mv.	9 892	9 973	10 313
Råolie og naturgas	— tusinde tons —		
Råolie, dansk produktion	9 263	17 780	18 143
	— mio. Nm ³ —		
Naturgas, dansk produktion	5 165	7 883	8 148

¹ 1995 er korrigeret for grænsehandel. ² Bl.a. spildolie og orimulsion. ³ Ekskl. forbrug på platforme i Nordsøen.

Kilde: Dansk Energi og Danmarks Statistik.

✓ Nye tal til tabellen forventes offentliggjort november 2004.

📄 Flere tal og oplysninger findes på www.statistikbanken.dk/ene1

Tabel 35

Produktion af vedvarende energi

	1990	2000	2002
	— TJ —		
Vedvarende energi i alt	52 631	89 314	103 119
Solvarme	100	331	355
Vindkraft	2 197	15 268	17 557
Vandkraft	101	109	114
Halm	12 481	12 220	15 733
Skovflis	1 724	2 744	3 722
Brænde	8 757	11 655	11 291
Træpiller	1 575	2 984	3 181
Træaffald	6 191	6 898	10 352
Biogas	752	2 912	3 362
Affald	15 499	30 501	33 541
Fiskeolie	744	49	126
Jordvarme ¹	2 510	3 643	3 786

¹ Varmepumper og geotermi.

Kilde: Energistyrelsen.

✓ Nye tal til tabellen forventes offentliggjort november 2004.

Tabel 36

Energiforbrug for industrien 2001

	Fast brændsel	Flydende brændsel	Gas	Elektri- citet	Fjern- varme
	—tusinde GJ—				
Industri i alt^{1,2}	16 736	22 185	56 081	31 043	5 910
14009 Udvinning af grus og ler mv.	655	925	2 580	272	1
15009 Føde-, drikke-, tobaksvarerindustri²	3 494	6 711	14 204	7 189	1 267
151000 Slagterier	-	1 043	2 105	1 975	126
155000 Mejerier og isfabrikker	-	587	3 646	1 323	6
158909 Anden fødevarerindustri	3 494	4 782	5 796	3 152	791
159000 Drikkevarerindustri	-	282	2 550	661	334
160000 Tobaksindustri	-	18	106	78	10
17009 Tekstil- og læderindustri	2	85	1 160	599	168
170000 Tekstilindustri	1	75	1 076	525	141
180000 Beklædningsindustri	1	3	41	44	26
190000 Læder- og fodtøjsindustri	-	7	43	31	1
20000 Træindustri	3 572	397	195	831	12
21009 Papir- og grafisk industri	38	255	3 359	2 066	1 390
210000 Papirindustri	38	220	3 059	1 255	1 136
221200 Dagbladsvirksomhed	-	1	14	142	86
221309 Forlagsvirksomhed	-	4	83	133	67
222009 Trykkerier	-	29	204	536	102
23000 Mineralolieindustri	-	1 388	15 441	556	252
24000 Kemisk industri	533	1 324	5 285	4 605	1 184
241009 Fremst. af kemiske råstoffer	4	480	3 358	2 300	525
243009 Fremst. af maling og sæbe	529	69	1 041	989	91
244000 Medicinalindustri	-	775	886	1 316	568
25000 Gummi- og plastindustri	8	167	1 285	2 058	96
26000 Sten-, ler- og glasindustri	7 345	9 187	5 882	2 810	79
261009 Glas- og keramisk industri	-	25	1 771	671	17
263009 Tegl-, cement- og betonindustri	7 345	9 161	4 111	2 139	61
27009 Fremstilling og forarbejdning af metal	56	625	3 437	4 522	312
270000 Fremst. af metal	24	147	2 151	2 861	112
281009 Fremst. af byggematerialer af metal	21	351	557	829	131
286009 Fremst. af diverse metalprodukter	10	126	729	831	70
29000 Maskinindustri	1	643	1 567	2 157	533
291000 Fremst. af skibsmotorer og pumper	-	130	721	1 100	241
292000 Fremst. af ovne og køleanlæg	1	250	285	467	116
293000 Fremst. af landbrugsmaskiner	-	122	253	139	18
294009 Fremst. af industrimaskiner	-	118	240	331	88
297000 Fremst. af husholdningsapparater	-	24	67	121	69
30009 Elektronikindustri	42	151	594	1 277	358
300009 Fremst. af it-udstyr, el-motorer	1	95	259	529	190
320000 Fremst. af telemateriel	40	14	218	348	40
330000 Fremst. af medicinsk udstyr og ure	1	41	118	400	129
35009 Transportmiddelindustri	5	143	618	681	121
351000 Bygning af skibe og både	3	61	321	325	46
352009 Fremst. af øvrige transportmidler	3	83	296	356	75
36000 Møbelindustri og anden industri	985	185	476	1 420	138
361000 Møbelindustri	981	170	351	1 101	68
365009 Fremst. af legetøj og smykker	4	15	124	319	70

Anm. Opgørelsen omfatter arbejdssteder i firmaer med 20 eller flere beskæftigede ved industri.

¹ Inkl. udvinning af grus, ler, sten og salt mv. ² Ekskl. bagerforretninger.

➤ Nye tal til tabellen forventes offentliggjort august 2004.

📄 Flere tal og oplysninger findes på www.statistikbanken.dk/ene1